Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

HE 62/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvän oleskelun edellytysten tiukentaminen)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa hallituksen esityksestä, jolla tiukennettaisiin pysyvän oleskeluluvan edellytyksiä. Pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi vaadittava oleskelu nostettaisiin normaalitilanteessa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kuuden vuoden oleskelun jälkeen pysyvän luvan voisi pääsääntöisesti saada hakija, jolla on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja kahden vuoden työhistoria. Neljän vuoden jälkeen pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että Suomen maahanmuuttoa ja oleskelulupia koskeva politiikka tukee suomalaisten työmarkkinoiden tarpeita. Suomi tarvitsee ulkomaista työvoimaa, minkä vuoksi Suomen pitää myös sääntelyn keinoin pyrkiä houkuttelemaan kansainvälistä työvoimaa. Heikkenevä huoltosuhde edellyttää, että Suomi saa osaavaa työvoimaa ulkomailta. Siksi Suomessa pitäisi välttää toimia, jotka voivat edesauttaa osaajien poistumista suomalaisilta työmarkkinoilta.

Esitys tiukentaisi pysyvän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä, mikä voi jossain määrin vaikuttaa negatiivisesti työvoiman saatavuuteen. Toisaalta esityksen tavoitteena on kannustaa ulkomaalaisia kotoutumaan paremmin suomalaiseen yhteiskuntaan, mikä voi pitkällä aikavälillä parantaa työvoiman laatua ja sitoutumista. Vaikkei esitys vaikuttaisi suoranaisesti työnantajien mahdollisuuteen ulkomaalaisten työntekijöiden palkkaamiseen, pysyvän oleskeluluvan edellytysten tiukentaminen voi vaikuttaa kielteisesti Suomen maakuvaan ja suomalaisten yritysten mahdollisuuksiin kilpailla ulkomaalaisista osaajista.

Suomen Yrittäjät pitää valitettavana sitä, että esityksen 56 c §:ää sovellettaisiin vain Suomessa suoritettuihin ylempiin korkeakoulututkintoihin, jatkotutkintoihin sekä alempiin yliopistotutkintoihin. Suomen Yrittäjät katsoo, että pysyvä oleskelupa olisi perusteltua myöntää säännöksen mukaisella tavalla

ja menettelyllä myös ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille ulkomaalaisille.

Ammattikorkeakoulututkintojen asettamiselle eri asemaan yliopistotutkintojen kanssa ei ole esitetty esityksessä riittäviä perusteluja. Esityksessä jopa ristiriitaisesti todetaan, että yliopistotutkinnon suorittaneiden henkilöiden työllistyminen on jopa heikompaa kuin ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla henkilöillä.

Suomen työmarkkinoiden tarpeiden kannalta on tärkeää, että Suomessa suoritetut tutkinnot olisivat laajasti perusteena pysyvälle oleskeluluvalle. Ammattikorkeakouluista valmistutaan myös juuri sellaisille aloille, joista Suomessa on suuri osaajapula, kuten kaupan, tekniikan, terveydenhuollon ja ICT-alan tehtäviin. Hallituksen ei tule vaikeuttaa näiltä aloilta valmistuvien henkilöiden mahdollisuuksia jäädä ja työllistyä Suomeen.

Suomen Yrittäjät katsoo myös, että säännöksen soveltamisalan pitäisi kattaa myös ammatillisen koulutuksen tutkinnot, erityisesti niissä tilanteissa, joissa tutkinto on suoritettu suomen tai ruotsin kielellä. Suomessa on työvoimapulaa erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tehtävissä, joihin työllistytään yleisimmin ammatillisen tutkinnon myötä. Erityisesti näissä tehtävissä myös suomen tai ruotsin kielen osaaminen on tärkeää, jolloin tilanteissa, joissa tutkinto on suoritettu suomen tai ruotsin kielellä, pysyvä oleskelulupa voitaisiin myöntää tutkinnon perusteella.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
johtava asiantuntija